

Bruksela, dnia 1.7.2020 r.
COM(2020) 276 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wspieranie zatrudnienia ludzi młodych: pomost do zatrudnienia dla kolejnego
pokolenia**

„Żadne państwo członkowskie nie powinno być skazane na wybór między reagowaniem na kryzys a inwestowaniem w ludzi. Dlatego też w ramach Next Generation EU zwiększamy wsparcie [...] na zatrudnienie młodzieży. Zapewni to ludziom możliwość kształcenia się, szkolenia się i uzyskiwania umiejętności potrzebnych do tego, aby przystosować się do świata ulegającego szybkim zmianom”¹.

Przewodnicząca Ursula von der Leyen

1. WPROWADZENIE: INWESTOWANIE W KOLEJNE POKOLENIE

Kierując się Europejskim filarem praw socjalnych i mając na względzie dobro obywateli, Komisja już na samym początku swojego mandatu przedstawiła program dla Europy Socjalnej². Od tego czasu Komisja priorytetowo traktuje prace na rzecz wspierania osób młodych, dążąc do zrealizowania swojej obietnicy. Komisja wzmacnia obszar kształcenia i szkolenia, wspierając zatrudnienie ludzi młodych, zapewniając sprawiedliwe warunki pracy i poprawiając dostęp do ochrony socjalnej dla wszystkich, ponieważ osoby młode – kolejne pokolenie – zasługują na wszystkie możliwości realizowania swojego potencjału i uczestnictwa w kształtowaniu przyszłości naszego kontynentu.

Pandemia COVID-19 uwiarygodniła potrzebę realizacji tej ścieżki i zwiększenia tempa prac. Mamy do czynienia przede wszystkim z kryzysem zdrowotnym, jednak pandemia wywołała w UE głęboką recesję³. Rosnąca liczba wniosków o świadczenia dla bezrobotnych zwiastuje nowe wyzwania. Bezrobocie będzie rosło we wszystkich grupach wiekowych, jednak to właśnie młodzież już została nim dotknięta w sposób nieproporcjonalny⁴. Od początku kryzysu ponad jedna szóstka osób młodych straciła pracę⁵. Wiele z tych osób pracowało w sektorach, które najbardziej odczuły skutki pandemii, związanych z zakwaterowaniem, żywnością, sztuką, rozrywką oraz sprzedażą hurtową i detaliczną⁶. Inni próbują obecnie wejść na rynek pracy w sytuacji, gdy sektory te już nie zatrudniają nowych pracowników.

Nadszedł czas, aby zarówno państwa członkowskie, jak i instytucje europejskie skierowały swoją uwagę na kolejne pokolenie. Dzięki doświadczeniom płynącym

¹ Przemówienie przewodniczącej Ursuli von der Leyen wygłoszone w Parlamencie Europejskim w dniu 27 maja 2020 r.

² Komunikat Komisji pt. „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji”, COM(2020) 14 final.

³ Komisja Europejska (2020), European Economic Forecast Spring 2020 [Europejska prognoza gospodarcza – wiosna 2020 r.].

⁴ MOP (2020), Preventing exclusion from the labour market: Tackling the COVID-19 youth employment crisis [Zapobieganie wykluczeniu z rynku pracy: opanowanie kryzysu w zakresie zatrudnienia ludzi młodych związanego z COVID-19].

⁵ MOP (2020), ILO Monitor: COVID-19 and the world of work [Monitor MOP: COVID-19 a świat pracy] (wydanie czwarte).

⁶ McKinsey & Company (2020), Safeguarding Europe’s livelihoods: mitigating the employment impact of COVID-19 [Zabezpieczenie środków utrzymania Europy: łagodzenie wpływu COVID-19 na zatrudnienie].

z globalnego kryzysu finansowego i gospodarczego wiemy, że nie powinniśmy opóźniać naszej reakcji. Wczesne sygnały problemów, które są dzisiaj ignorowane, mogą w ciągu zaledwie kilku lat spowodować szkody, których nie będzie można naprawić. Dzięki elastyczności oferowanej w ramach inicjatyw inwestycyjnych Komisji w odpowiedzi na koronawirusa wiele państw członkowskich szybko uruchomiło tymczasowe środki antykryzysowe. Z pomocą Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) państwa członkowskie utrzymują stanowiska pracy i rekompensują zakłócenia w kształceniu i szkoleniu w okresie pandemii. Ponadto nowy instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE)⁷ umożliwi udzielanie pożyczek o łącznej wartości do 100 mld EUR, które posłużą jako wsparcie wprowadzanych przez państwa członkowskie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków przeznaczonych dla osób samozatrudnionych. W oparciu o wniosek Komisji w sprawie instrumentu „Next Generation EU”⁸ kolejnym logicznym krokiem jest wsparcie osób młodych w kształtowaniu odbudowy Europy.

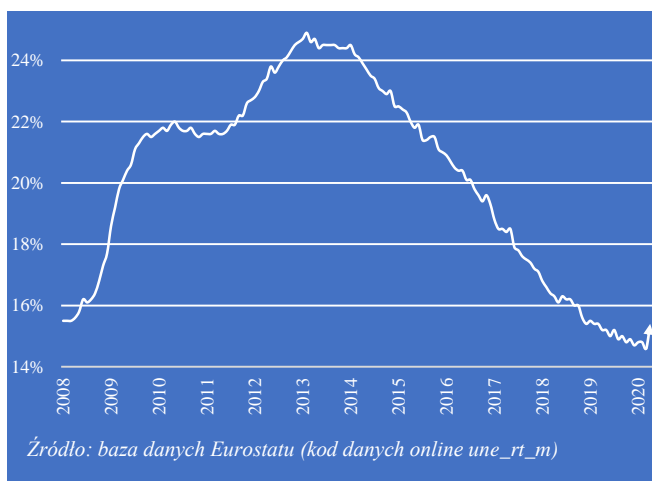
Te połączone starania powinny doprowadzić do stworzenia większej liczby możliwości dla wszystkich osób młodych. Dla młodzieży w wielu państwach członkowskich jest to druga recesja gospodarcza w ich krótkim życiu. Osoba, która osiągnęła wiek 18 lat w momencie szczytowym poprzedniego kryzysu w zakresie zatrudnienia ludzi młodych, obecnie ma zaledwie 25 lat. Wyzwania będą najprawdopodobniej większe dla grup dyskryminowanych lub w niekorzystnej sytuacji, ponieważ pogorszenie koniunktury gospodarczej zazwyczaj pogłębia nierówności. Młodzież z grup w niekorzystnej sytuacji, m.in. młodzież reprezentująca mniejszości rasowe i etniczne, osoby młode z niepełnosprawnościami lub osoby młode mieszkające na obszarach wiejskich, w regionach oddalonych lub obszarach miejskich o niekorzystnych warunkach gospodarowania, mierzy się z dodatkowymi barierami wejścia na rynek pracy⁹. Na przykład osoby młode z niepełnosprawnościami mają zdecydowanie niższe wskaźniki zatrudnienia niż osoby bez niepełnosprawności¹⁰, a młodzi migranci i uchodźcy stanowią coraz większą część naszej młodzieży i mierzą się ze szczególnymi przeszkodami oraz dyskryminacją. Kryzys dotyka również w dużym stopniu młodych kobiet. Aby dotrzeć do wszystkich, potrzeba aktywnych i ukierunkowanych strategii politycznych.

⁷ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, przedstawiony przez Komisję w dniu 2 kwietnia 2020 r.

⁸ COM(2020) 441 final/2.

⁹ Wymaga to zapewnienia równego traktowania wszystkich – niezależnie od płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, przekonań religijnych lub wyznania, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej, również osób ze środowisk migracyjnych. Co więcej, wiąże się to z nieustanną refleksją nad zmianami demograficznymi, m.in. zjawiskiem drenażu mózgow i szybkim spadkiem liczby ludności w regionach szczególnie nim dotkniętym (COM(2020) 241 final).

¹⁰ Według ANED z danych SILC z 2016 r. wynika, że wskaźnik zatrudnienia osób młodych z niepełnosprawnościami w wieku 20–29 lat wyniósł nieco poniżej 45 %, a w latach 2008–2016 różnica wskaźnika zatrudnienia w odniesieniu do osób młodych bez niepełnosprawności wzrosła.

W następstwie światowego kryzysu finansowego z 2008 r. bezrobocie młodzieży wzrosło z 16,0 % w 2008 r. do szczytowego poziomu 24,4 % w 2013 r.

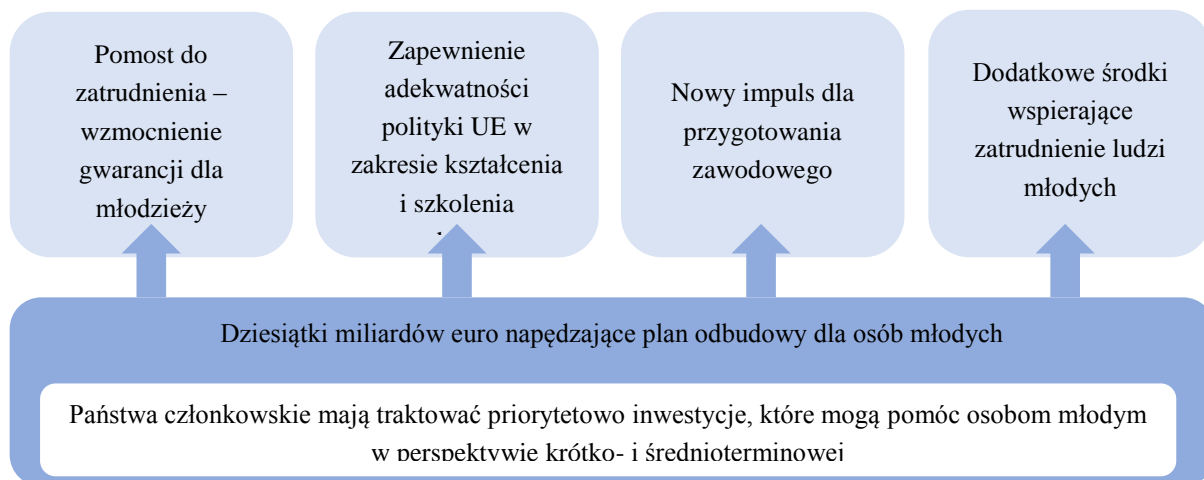
Od kwietnia 2020 r. bezrobocie młodzieży ustabilizowało się na poziomie 15,4 % w całej UE, jednak istnieją poważne obawy, że przed nami ostry wzrost. Liczby te następują po rekordowo niskich wartościach: 14,9 % pod koniec 2019 r., jednak jest to nadal ponad dwukrotnie więcej niż średnia wartość ogólnego bezrobocia.

Inicjatywy zaprezentowane w niniejszym komunikacie stanowią wkład w opracowaną przez Komisję strategię odbudowy w następstwie pandemii COVID-19. Inicjatywy te dążą do wpisania transformacji cyfrowej i ekologicznej UE w DNA naszych strategii dotyczących zatrudnienia ludzi młodych. Służą one pomocą we wdrożeniu Europejskiego filaru praw socjalnych i wspierają nową strategię przemysłową. Do zwiększenia zatrudnienia ludzi młodych przyczyniają się także inne wnioski Komisji, m.in. Nowy europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności, przyjęty tego samego dnia¹¹.

W niniejszym komunikacie przedstawiono szczegóły tego, w jaki sposób wnioski w sprawie zaleceń Rady dotyczących „Pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży” (sekcja 2) oraz „Kształcenia i szkolenia zawodowego na potrzeby zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności” (sekcja 3) wraz z nowym impulsem dla przygotowania zawodowego (sekcja 4) przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy dla ludzi młodych. W komunikacie zaprezentowano również szereg dodatkowych środków służących osiągnięciu tego celu (sekcja 5). **We wnioskach Komisji w sprawie instrumentu „Next Generation EU” oraz przyszłego budżetu UE przewidziano znaczne unijne finansowanie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (sekcja 6).** W gestii państw członkowskich leży teraz nadanie priorytetu inwestycjom, ponieważ kwestia zatrudnienia ludzi młodych należy przede wszystkim do ich kompetencji.

¹¹ COM(2020) 274 final. Niniejszy komunikat uzupełniają wnioski, które zostaną wkrótce przedstawione przez Komisję: w sprawie Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej i w sprawie europejskiego obszaru edukacji; inicjatywy te przyczynią się do sformułowania holistycznej odpowiedzi na wyzwania, przed którymi stoi kolejne pokolenie.

Wspieranie zatrudnienia ludzi młodych: pomost do zatrudnienia dla kolejnego pokolenia

2. POMOST DO ZATRUDNIENIA – WZMOCNIENIE GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY

W ostatnich latach Komisja wspierała państwa członkowskie w oferowaniu osobom młodym pomocy we wchodzeniu na rynek pracy. Gwarancja dla młodzieży, która została uruchomiona w 2013 r., w szczytowym momencie poprzedniego kryzysu w obszarze zatrudnienia młodzieży, zaowocowała istotnymi zmianami w wielu państwach członkowskich. Przyczyniła się do stworzenia możliwości dla osób młodych, napędzenia reform strukturalnych oraz innowacji, a także wzmocnienia publicznych służb zatrudnienia. Od samego początku pomogła ponad 24 milionom osób młodych w całej UE wejść na rynek pracy¹².

Na tych podstawach opiera się wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie „Pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży”. Ponieważ przejście od kształcenia do zatrudnienia i zrównoważona integracja rynku trwają dłużej ze względu na zmieniający się charakter pracy i umiejętności, na które jest zapotrzebowanie, zakres grupy docelowej ulega zmianie: grupa bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo osób młodych poniżej 25. roku życia zostaje rozszerzona o wszystkie takie osoby poniżej 30. roku życia. We wniosku przewidziano wsparcie środków dotyczących tworzenia miejsc pracy, a także różnych działań aktywizujących, takich jak poradnictwo, doradztwo zawodowe i mentoring. W przedstawionym dzisiaj wniosku położono większy nacisk na zapobieganie bezrobociu i bierności zawodowej osób młodych dzięki lepszemu śledzeniu i systemom wczesnego

¹² Informacje o lokalnych punktach kontaktowych, w których można zgłosić chęć udziału w gwarancji dla młodzieży, znajdują się na portalu Europa: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1218&langId=pl>

ostrzegania, a także poprawiono jakość ofert, łącząc je z niedawno opracowanymi ramami jakościowymi.

We wniosku w zdecydowany sposób podjęto kwestie stereotypów płci, rasy i pochodzenia etnicznego przy jednoczesnym wsparciu różnorodności i włączenia społecznego, także osób młodych z niepełnosprawnościami. Na szczęście wiele osób młodych pozostaje bez zatrudnienia, kształcenia i szkolenia jedynie przed krótki czas. Jeżeli nie powstrzymują ich indywidualne niekorzystne uwarunkowania, mogą one stosunkowo szybko pokonać problemy związane z blokadami lub cyklami koniunkturalnymi. Kryzys nie powinien jednak sprawić, że zapomnimy o tych, do których najtrudniej jest dotrzeć, tych, którzy będą potrzebowali intensywnego, często indywidualnego wsparcia. W rzeczywistości niektóre osoby młode ryzykują tym, że nie znajdą zatrudnienia ani nie wezmą udziału w kształceniu lub szkoleniu przez dłuższy okres; w szczególności są to te osoby, które należą do grup społecznych znajdujących się w bardziej niekorzystnej sytuacji, które mierzą się z poważnymi barierami integracji na rynku pracy nawet w najbardziej sprzyjających okolicznościach. Przedstawiony dzisiaj wniosek dotyczy wszystkich. Bardziej spersonalizowane i ukierunkowane podejście ma zapewnić, aby nikt nie pozostał bezrobotny, poza systemem kształcenia lub szkolenia przez okres dłuższy niż cztery miesiące. We wniosku podkreślono znaczenie nawiązywania partnerstw np. z pracodawcami – w celu uzyskiwania porad dotyczących zmieniającego się charakteru pracy lub ze służbami świadczącymi usługi społeczne – w celu udzielenia pomocy młodym ludziom w niekorzystnej sytuacji i przywrócenia ich na właściwą ścieżkę, za pomocą różnych innych środków.

Dzisiejszy wniosek przyczynia się również do przyspieszenia bardzo potrzebnej transformacji cyfrowej i ekologicznej, uznając jednocześnie zarówno związane z nią możliwości, jak i obawy. Ponadto we wniosku oceniono umiejętności i kompetencje potrzebne do znalezienia zatrudnienia na stale zmieniającym się rynku pracy i skupiono się na możliwościach ich udoskonalenia. Żadna osoba młoda nie powinna wchodzić na rynek pracy bez co najmniej podstawowych umiejętności cyfrowych; we wniosku przewidziano krótkie i praktyczne szkolenia przygotowawcze dostosowane do potrzeb osób młodych w zakresie konkretnych umiejętności. Do poprawy umiejętności cyfrowych osób młodych, jak również ich umiejętności potrzebnych do transformacji ekologicznej i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i zarządzania ścieżką kariery, może przyczynić się uczestnictwo w intensywnych kursach, otwartych kursach online lub kursach przyspieszonych. Do osiągnięcia tego celu przyczynia się również nowy europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności.

We wniosku określono ramy działania. W całej Europie stosuje się najlepsze praktyki.

Priorytetowe działania, na które można przeznaczyć środki z budżetu UE, obejmują krótkie szkolenia, wzmocnione systemy identyfikacji i grupowania, systemy wczesnego ostrzegania oraz zdolności w zakresie śledzenia (zob. sekcja 6).

Zatrudnienie ludzi młodych uznano za priorytet w budżecie UE. Nadszedł czas, aby państwa członkowskie zintensyfikowały swoje starania, uwzględniły wyciągnięte wnioski i uruchomiły finansowanie unijne (sekcja 6).

Niniejszemu komunikatowi towarzyszy wniosek Komisji w sprawie zalecenia Rady dotyczącego „Pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży”¹³.

3. ZAPEWNIENIE ADEKWATNOŚCI POLITYKI UE W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO W PRZYSZŁOŚCI

Nadchodząca odbudowa gospodarcza stanowi okazję do przyspieszenia reform kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), które przyczyni się do budowania zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności UE. Kształcenie i szkolenie zawodowe w coraz większym stopniu odpowiada potrzebom naszej dorosłej populacji w kontekście podnoszenia i zmiany kwalifikacji, jednak odgrywa także kluczową rolę we wspieraniu zatrudnienia ludzi młodych, szczególnie za pośrednictwem przygotowania zawodowego, zwanego czasami kształceniem dualnym¹⁴. Na kształcenie i szkolenie zawodowe w poważnym zakresie wpłynęła pandemia COVID-19; najpoważniej dotknęła ona prawdopodobnie uczenie się oparte na pracy i przygotowanie zawodowe, z powodu ich nastawienia na szkolenie praktyczne i bezpośredni związek z miejscem pracy¹⁵. W sytuacji fizycznego zamknięcia szkół i ośrodków szkoleniowych oraz realizacji nauczania w formie zdalnej, kształcenie i szkolenie – będące zwykle „najważniejszym czynnikiem wyrównywania szans” naszych społeczeństw – nie mogło realizować swojego celu, jakim jest przeciwdziałanie ubóstwu osób młodych i ich wykluczeniu społecznemu.

Zapewnienie adekwatności systemów kształcenia i szkolenia zawodowego w przyszłości oznacza zsynchronizowanie ich z transformacją ekologiczną i cyfrową oraz dostosowanie ich do potencjalnych przyszłych wyzwań. Oznacza to inwestowanie w ich cyfrowe przygotowanie oraz zapewnienie każdemu słuchaczowi, nauczycielowi i instruktorowi dostępu do niezbędnych narzędzi i technologii. Oznacza to również rozwijanie bogatego zestawu umiejętności, których nabycie umożliwi opracowywanie

¹³ COM(2020) 277 final.

¹⁴ Podczas recesji gospodarczej spowodowanej ogólnosiwiatowym kryzysem finansowym i gospodarczym szkolenia VET okazały się niezbędnym elementem starań na rzecz wspierania zatrudnienia ludzi młodych. Szczególnie skuteczne w poprawianiu zdolności do zatrudnienia okazały się przygotowanie zawodowe oraz krótkie programy VET kierowane do osób bezrobotnych.

¹⁵ Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (2020), How are European countries managing apprenticeships to respond to the COVID19 crisis? Synthesis report based on information provided by Cedefop community of apprenticeship experts [W jaki sposób europejskie państwa zarządzają przygotowaniem zawodowym w odpowiedzi na kryzys związany z COVID-19? Sprawozdanie podsumowujące na podstawie informacji przekazanych przez społeczność ekspertów ds. przygotowania zawodowego Cedefop].

i wytwarzanie produktów i usług, a także zarządzanie nimi w sposób zrównoważony środowiskowo, i który zapewni pracodawcom potrzebną im wykwalifikowaną siłę roboczą.

Zmodernizowana, bardziej aktywna polityka w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego pozwoli na bardziej bezproblemowe przejście ze świata kształcenia do świata zatrudnienia. Przyczyni się ona do zmniejszenia w całej UE liczby osób młodych, które nie pracują ani nie uczestniczą w procesie kształcenia lub szkolenia. Polityka ta wyznacza ambitne cele dotyczące zdolności do zatrudnienia osób zdobywających wiedzę w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (82 %), ekspozycji na uczenie się oparte na pracy (60 %) oraz międzynarodowej mobilności (8 %). Poprawi ona także jakość oferowanego kształcenia ustawicznego i przygotowania zawodowego w ramach wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, co pomoże osobom młodym, które rozpoczęły już proces przechodzenia od kształcenia do zatrudnienia lub mają za sobą pierwszą zmianę pracy. Jednocześnie polityka ta będzie służyła skuteczniejszemu zapewnianiu jakości programów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uznawaniu kwalifikacji.

Zapewnienie adekwatności kształcenia i szkolenia zawodowego w przyszłości wymaga uwzględnienia zarówno doskonałości, jak i równości. Instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego powinny stać się centrami doskonałości zawodowej, które oferują innowacyjne rozwiązania szkoleniowe, ułatwiają dostęp do najnowszych technologii i działają jako inkubatory przedsiębiorczości. Jednocześnie oznacza to aktywne przeciwdziałanie nierównemu traktowaniu ze względu na płeć i innym formom dyskryminacji, upowszechnianie równości szans za pomocą działań promujących np. równowagę płci w tradycyjnie „męskich” lub „kobięcych” zawodach. Oznacza to również usuwanie barier, które hamują uczestnictwo osób reprezentujących mniejszości rasowe i etniczne, w tym Romów, osób ze środowisk migracyjnych oraz osób z niepełnosprawnościami, którzy wymagają szczególnych warunków pod względem dostępności.

W dniu dzisiejszym przyjmuje się wniosek Komisji w sprawie zalecenia Rady dotyczącego kształcenia i szkolenia zawodowego na potrzeby zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności¹⁶ stanowiący część Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności służącego zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności.

4. NOWY IMPULS DLA PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO

Uczniowie zawodu, których szkolimy dzisiaj, za kilka lat będą wysoce wykwalifikowanymi pracownikami. Przygotowanie zawodowe pozwala nabyć

¹⁶ COM(2020) 275 final.

umiejętności, których pracodawcy faktycznie potrzebują; uczeń zawodu zyskuje możliwość obserwacji, praktyczne umiejętności i nawiązuje sieć kontaktów, co ułatwia mu wejście na rynek pracy i aktywne uczestnictwo w życiu społeczeństwa. Przygotowanie zawodowe wpływa również na tempo odbudowy rynku pracy. Dzięki niemu szeroki zakres sektorów zyskuje wykwalifikowaną siłę roboczą, co zwiększa wydajność i konkurencyjność dużych i małych przedsiębiorstw w całej UE. W swoim wniosku w sprawie zapewnienia adekwatności kształcenia i szkolenia zawodowego w przyszłości Komisja zawarła przewodnią ideę, w myśl której należy zachęcać do odbywania przygotowania zawodowego i je promować.

Wysokiej jakości, skuteczne przygotowanie zawodowe odgrywa zasadniczą rolę w ochronie i tworzeniu miejsc pracy dla ludzi młodych. Jednak właśnie ono w sposób szczególny ucierpiało w wyniku blokad związanych z COVID-19. Wiele MŚP nie może sobie dłużej pozwolić na przyjmowanie kandydatów ze względu na brak zasobów i zleceń. W odpowiedzi niektóre państwa członkowskie już wezwały pracodawców do zwiększenia starań i utrzymanie ofert przygotowania zawodowego. Możliwe jest uruchomienie finansowania unijnego w celu zapewnienia, aby przygotowanie zawodowe nadal mogło odgrywać kluczową rolę w odbudowie rynku pracy (sekcja 6).

Priorytetowe działania, na które można uruchomić środki z budżetu UE, obejmują bezpośrednie dotacje dla uczniów zawodu w MŚP oraz bonusy za przyjęcie uczniów zawodu z niewypłacalnych przedsiębiorstw do innych przedsiębiorstw lub do ośrodków szkoleniowych dla

Europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego odegrał, od momentu jego utworzenia w 2013 r., zasadniczą rolę w znalezieniu ponad 900 000 miejsc oferujących osobom młodym przygotowanie zawodowe. **W najbliższym czasie sojusz zostanie odnowiony, aby zwiększyć dostępność ofert przygotowania zawodowego w całej UE, co przyczyni się do ustabilizowania podaży wysokiej jakości, skutecznych staży dla osób młodych¹⁷.**

W odnowionym sojuszu znajdzie się wezwanie do podjęcia nowych zobowiązań w zakresie przygotowania zawodowego w obszarach cyfryzacji i ekologii, ze szczególnym uwzględnieniem tych sektorów gospodarki¹⁸, które odegrają największą rolę w przekształceniu Europy w kontynent neutralny dla klimatu. Sojusz skupi przedstawicieli rządów, partnerów społecznych, przedsiębiorstw, izb, regionów, organizacji młodzieżowych,

¹⁷ Sojusz ma pozytywny wpływ na jakość, podaż i ogólny odbiór przygotowania zawodowego w całej Europie, a jednocześnie promuje mobilność uczniów zawodu. Do osiągnięcia tych celów przyczyniają się podejmowane na poziomie krajowym zobowiązania oraz dobrowolne zobowiązania ze strony zainteresowanych stron.

¹⁸ Takich jak sektory wnoszące wkład w gospodarkę o obiegu zamkniętym, niebieską gospodarkę, zrównoważone budowanie i renowację budynków, rolnictwo, inteligentną mobilność i energetykę.

organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz ośrodków analitycznych¹⁹. Szczegółowe cele odnowionego sojuszu będą następujące:

zobowiązanie do zapewnienia wysokiej jakości, skutecznego przygotowania zawodowego oraz zachęcanie państw członkowskich i przedsiębiorstw do podjęcia takiego zobowiązania poprzez wspieranie krajowych koalicji na rzecz przygotowania zawodowego;

zachęcanie do wspierania MŚP w zapewnianiu stałej podaży wysokiej jakości, skutecznego przygotowania zawodowego;

mobilizowanie władz lokalnych i regionalnych jako katalizatorów przygotowania zawodowego w środowisku lokalnych przedsiębiorstw;

intensyfikacja dialogu społecznego poprzez bardziej aktywne zaangażowanie krajowych partnerów społecznych;

czynne angażowanie europejskich sektorowych Komitetów ds. Dialogu Społecznego w przygotowanie zawodowe, prowadzące do uzgodnienia wspólnych zobowiązań sektorowych;

wspieranie reprezentacji uczniów zawodu w państwach członkowskich poprzez wznowienie działalności europejskiej sieci uczniów zawodu.

Obok wspierania państw członkowskich w wykorzystywaniu funduszy unijnych na rzecz przygotowania zawodowego i powiązanych z tym reform (zob. też sekcja 6) Komisja nada nowy impuls europejskiemu sojuszowi na rzecz przygotowania zawodowego.

5. DODATKOWE ŚRODKI WSPIERAJĄCE ZATRUDNIENIE LUDZI MŁODYCH

Wszystkie inicjatywy przedstawione w niniejszym komunikacie **mają pomóc osobom młodym w UE, niezależnie od tego, czy są u progu trudnego przejścia od kształcenia do zatrudnienia, czy też zmagają się z pierwszą zmianą pracy.** Wsparcie takie nie może być fragmentaryczne, ponieważ bariery napotymane przez młodzież i związane z nimi niekorzystne czynniki są wieloaspektowe i wielowymiarowe. Jako uzupełnienie w niniejszej

¹⁹ Odnowiony sojusz będzie częścią paktu na rzecz umiejętności wchodzącego w skład Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności służącego zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności.

sekcji przedstawiono szereg **konkretnych dodatkowych środków wspierających zatrudnienie ludzi młodych.**

Zasadniczą rolę odgrywają publiczne służby zatrudnienia. Mają one wieloletnie doświadczenie w zakresie zarządzania transformacją zawodową, staży, ustawicznego doskonalenia zawodowego oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji. Pomimo utrzymujących się ograniczeń budżetowych oraz ponownego wzrostu bezrobocia i mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy publiczne służby zatrudnienia stanęły na wysokości zadania, prowadząc cenną wymianę informacji na temat pierwszych reakcji, napotkanych problemów i odniesionych sukcesów w bezpośrednim następstwie pandemii COVID-19²⁰.

Komisja będzie wspierać sieć publicznych służb zatrudnienia i rozwijać jej zdolności w zakresie wzajemnego uczenia się. Zadaniem tej ogólrnoeuropejskiej sieci będzie analiza procesu kompleksowego wzajemnego uczenia się oraz wymiana innowacyjnych praktyk w celu zwiększenia zdolności publicznych służb zatrudnienia i wspierania zatrudnienia ludzi młodych. Chodzi tu o rozwijanie partnerstw z innymi zainteresowanymi stronami, a także prowadzenie bardziej intensywnej wymiany informacji skierowanych do osób młodych w niekorzystnej sytuacji.

Kolejnym istotnym sposobem przyspieszenia odbudowy rynku pracy jest wspieranie samozatrudnienia. Osobom młodym często brak sieci kontaktów, które umożliwiałyby im dostęp na przykład do finansowania dla przedsiębiorstw lub umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. Konstruktywna wymiana najlepszych praktyk zwiększy skuteczność istniejących sieci dla ambitnych młodych przedsiębiorców na szczeblu krajowym i lokalnym. Takie sieci kontaktów umożliwiają początkującym przedsiębiorcom kontakt z istniejącymi przedsiębiorstwami, wzorcami do naśladowania, inkubatorami przedsiębiorczości i innymi lokalnymi usługami wsparcia dla przedsiębiorstw typu start-up.

Komisja będzie wspierać rozwój sieci dla początkujących młodych przedsiębiorców. Wsparcie to będzie ukierunkowane w szczególności na młode kobiety, inne dyskryminowane grupy lub grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, a zarazem promowane będą możliwości zatrudnienia w cyfrowej i zielonej gospodarce.

Przedsiębiorczość społeczna zwiększa atrakcyjność samozatrudnienia dla wielu osób młodych zainspirowanych karierą przedsiębiorcy, z którą wiążą się pozytywne i istotne skutki społeczne. Ponadto organizacje gospodarki społecznej, takie jak spółdzielnie i przedsiębiorstwa społeczne, są często bardziej odporne na cykle koniunkturalne. Dzięki nim

²⁰ Komisja Europejska (2020), European Network of Public Employment Services: PES measures and activities responding to Covid-19 [Środki i działania podjęte przez sieć publicznych służb zatrudnienia w odpowiedzi na pandemię COVID-19].

ekosystemy, w których funkcjonują, stają się bardziej elastyczne – za sprawą innowacji społecznych i włączenia społecznego na szczeblu lokalnym i regionalnym. Przynosi to również korzyści osobom najbardziej oddalonym od rynku pracy.

Opracowany przez Komisję plan działania na rzecz gospodarki społecznej, którego rozpoczęcie zaplanowano na 2021 r., będzie koncentrować się również na młodzieży, z uwzględnieniem możliwości w zakresie przedsiębiorczości, jakie stwarza gospodarka społeczna, takich jak pomoc społecznościom lokalnym, zawieranie „zielonych porozumień” i aktywizacja grup w niekorzystnej sytuacji²¹.

Osoby młode, które jeszcze nie weszły na rynek pracy lub dopiero wkraczają do świata pracy, mogą być pozbawione dostępu do ochrony socjalnej. Niektóre państwa członkowskie wprowadziły już szereg środków nadzwyczajnych wspierających grupy w niekorzystnej sytuacji, które wcześniej nie były objęte pomocą, aby złagodzić gospodarcze i społeczne skutki pandemii COVID-19. Jednak świat pracy był niestabilny zanim nastąpił kryzys.

Wśród osób młodych coraz bardziej powszechne stają się niestandardowe formy zatrudnienia, takie jak praca za pośrednictwem platform internetowych. Stwarzają one osobom młodym nowe możliwości wejścia na rynek pracy, również w przypadku, gdy potrzebują one elastycznych rozwiązań, łącząc pracę z edukacją lub sprawowaniem opieki. Opierając się na zeszłorocznym zaleceniu Rady dotyczącym dostępu do ochrony socjalnej, dyrektywie w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej, a także pracach w ramach europejskiego semestru, musimy zniwelować luki w dostępie do ochrony socjalnej w nowych formach zatrudnienia, a jednocześnie zapewnić dalszą poprawę warunków pracy.

Po pierwsze, Komisja analizuje wyzwania związane z pracą za pośrednictwem platform internetowych i w 2021 r. zaproponuje środki służące poprawie warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform cyfrowych.

Po drugie, ramy monitorowania dostępu do ochrony socjalnej, które zostaną wkrótce wprowadzone, będą koncentrować się na analizie dostępu osób pracujących w ramach różnych form zatrudnienia, z uwzględnieniem niestandardowych umów, co ma szczególne znaczenie w przypadku osób młodych. Pomoże to wskazać luki i wesprzeć działania służące ich uzupełnieniu.

²¹ Ponadto w ramach planu działania przeanalizowane zostaną możliwości rozwijania umiejętności w zakresie przedsiębiorczości osób młodych w organizacjach gospodarki społecznej i przedsiębiorstwach społecznych, również w oparciu o doświadczenia z programu „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców” oraz działań wspieranych ze środków EFS+.

Po trzecie, Komisja zainicjuje badanie poświęcone w szczególności dostępowi osób młodych do ochrony socjalnej. W ramach tego badania zostaną określone warunki kwalifikujące do uzyskania różnych korzyści przy poszczególnych formach zatrudnienia, co umożliwi pilnie potrzebną wymianę dobrych praktyk.

6. BUDŻET UE JAKO ŚRODEK, NA KTÓRYM OPIERA SIĘ PLAN ODBUDOWY DLA OSÓB MŁODYCH

We wniosku Komisji w sprawie instrumentu „Next Generation EU” i w budżecie długoterminowym przewidziano znaczne środki²² na wsparcie zatrudnienia ludzi młodych w ramach dużej inicjatywy budżetowej mającej na celu stawienie czoła gospodarczym i społecznym skutkom pandemii. W krótkim terminie w ramach inicjatywy REACT-EU²³ przeznaczone zostaną środki w wysokości 55 mld EUR na finansowanie polityki spójności w latach 2020–2022. Zaproponowano udostępnienie pochodzącej z tej puli kwoty 5 mld EUR jeszcze w tym roku. Te dodatkowe środki finansowe zostaną przydzielone państwom członkowskim z uwzględnieniem kilku kryteriów; jednym z nich jest wpływ obecnego kryzysu na bezrobocie młodzieży. Uzupełnienie Europejskiego Funduszu Społecznego będzie mieć szczególne znaczenie dla podjęcia wyzwań, które napotykają osoby młode we wszystkich państwach członkowskich.

Ponadto nowo zaproponowany Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności daje bezprecedensową możliwość przyspieszenia pilnie potrzebnych reform strukturalnych w perspektywie średnioterminowej. Proponowany budżet w wysokości 560 mld EUR będzie przeznaczony na wsparcie inwestycji i reform niezbędnych do przeprowadzenia trwałej odbudowy i związanych z europejskim semestrem.

Warunkiem otrzymania przez państwa członkowskie wsparcia w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności będzie opracowanie przez nie planów odbudowy i zwiększenia odporności. Plany takie powinny uwzględniać gospodarcze i społeczne skutki kryzysu, transformację cyfrową i ekologiczną, a także odpowiednie priorytety określone w ramach europejskiego semestru²⁴. Nadanie priorytetowego znaczenia

²² Wszystkie kwoty podano w cenach z 2018 r., z wyjątkiem kwoty 5 mld EUR w ramach REACT-EU na 2020 r.

²³ Finansowana z wpływów w ramach instrumentu „Next Generation EU” po 2020 r. i po dostosowaniu obecnych ram finansowych na 2020 r.

²⁴ W kontekście europejskiego semestru we wnioskach Komisji dotyczących zaleceń dla poszczególnych krajów na 2020 r., oczekujących na zatwierdzenie przez Radę, położono duży nacisk na poprawę skuteczności aktywnej polityki rynku pracy i podnoszenie kwalifikacji, zwłaszcza w odniesieniu do osób młodych. Komisja zaproponowała 19 zaleceń dotyczących aktywnej polityki rynku pracy i służb zatrudnienia oraz 22 zalecenia dotyczące promowania rozwoju umiejętności, równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i szkolenia oraz cyfrowego uczenia się. Wspomniane zalecenia dla poszczególnych krajów będą stanowić najważniejszy impuls do odpowiednich reform.

wspieraniu zatrudnienia ludzi młodych i powiązanych z tym reform może przynieść trwałe skutki zainteresowanym państwom członkowskim pod względem potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i odporności społecznej.

Uzupełnieniem tych działań w okresie finansowania 2021–2027 będzie Europejski Fundusz Społeczny Plus i jego proponowany budżet w wysokości 86 mld EUR. Fundusz będzie wspierać pełną gamę form zatrudnienia, działania w zakresie kształcenia i szkolenia przedstawione we wniosku dotyczącym „Pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży”, a także system kształcenia i szkolenia zawodowego oraz reformy w zakresie przygotowania zawodowego. W tym celu w dniu 28 maja 2020 r. Komisja przyjęła wniosek ustawodawczy w sprawie zmienionego Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Proponuje się w nim większe zaangażowanie tych państw członkowskich, w których bezrobocie młodzieży jest szczególnie wysokie, poprzez przeznaczenie 15 % ich przydziału na środki na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Fundusz ten stanowi istotne źródło finansowania na potrzeby wniosku dotyczącego „Pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży”²⁵.

Inicjatywy przedstawione w niniejszym komunikacie mogą być objęte wsparciem również innych instrumentów UE. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i InvestEU, w ramach segmentu „Inwestycje społeczne i umiejętności” (proponowany budżet w wysokości 3,6 mld EUR) oraz nowego Instrumentu na rzecz Inwestycji Strategicznych (proponowany budżet w wysokości 31 mld EUR), mogą zapewnić ważne, przyszłościowe inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową, modernizację i dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przejście na technologie ambitne z punktu widzenia ochrony środowiska. Wydzielenie specjalnego segmentu MŚP w ramach InvestEU może pomóc mniejszym przedsiębiorstwom w sprostaniu potrzebom szkoleniowym i w osiągnięciu zdolności do zatrudniania osób młodych²⁶. Instrument Wsparcia Technicznego²⁷ może wspomóc państwa członkowskie w przygotowaniu i wdrożeniu reform, w szczególności

²⁵ Komisja zaproponowała, aby państwa członkowskie, w których odsetek osób młodych pozostających bez pracy, kształcenia i szkolenia przekracza średnią UE, przeznaczyły 15 % (zamiast wcześniej proponowanych 10 %) kwoty uzyskanej z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na środki na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. W kontekście wspierania ofert zatrudnienia, kształcenia ustawicznego, przygotowania zawodowego i staży ważne będzie dążenie do lepszego zrównoważenia wszystkich czterech dostępnych form.

²⁶ Ponadto dzięki realizacji programu Erasmus+ nastąpi znaczny wzrost możliwości dotyczących nauki i szkoleń za granicą dla osób młodych, nauczycieli i instruktorów, w tym w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego. Wsparcie dla osób młodych szukających zatrudnienia w rolnictwie i osób młodych mieszkających na obszarach wiejskich będzie kontynuowane w ramach rozszerzonego zestawu instrumentów wspólnej polityki rolnej. Środki z programu „Cyfrowa Europa” i Programu na rzecz jednolitego rynku pomogą sfinansować działania służące osiągnięciu celu polegającego na wspomaganie zatrudnienia ludzi młodych, w szczególności działania służące zdobywaniu umiejętności cyfrowych i promowaniu przedsiębiorczości osób młodych.

²⁷ COM(2020) 409 final.

w zakresie polityki kształcenia i szkolenia oraz polityki rynku pracy, dzięki uruchamianiu funduszy unijnych i fachowej wiedzy technicznej.

Komisja wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia na zatrudnienie ludzi młodych, wykorzystania wyjątkowej okazji, jaką jest udostępnienie na ten cel dziesiątek mld EUR w ramach przyszłego budżetu UE oraz priorytetowego traktowania niektórych spośród działań przedstawionych poniżej. Państwa członkowskie powinny zastosować te środki, które najlepiej odpowiadają konkretnym, dotyczącym ich wyzwaniom.

*Ogólnym dążeniem UE jest **zwiększenie poziomu wsparcia przeznaczonego na zatrudnienie ludzi młodych** w porównaniu z okresem finansowania 2014–2020, które to wsparcie szacuje się na kwotę **22 mld EUR**²⁸. Bezprecedensowe możliwości urzeczywistnienia tego dążenia przewidziano w formie dodatkowych zasobów z instrumentu „Next Generation EU” oraz pełnego zakresu instrumentów przewidzianych w proponowanym długoterminowym budżecie UE (na lata 2021–2027).*

Komisja będzie aktywnie współpracować z organami krajowymi i sporządzi wytyczne, aby zapewnić przyznanie odpowiednich środków unijnych na wsparcie zatrudnienia ludzi młodych. W szczególności Komisja będzie propagować i wspierać priorytetowe potraktowanie przez państwa członkowskie inwestycji w zatrudnienie ludzi młodych w ramach transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz wykorzystywanie przez nie Europejskiego Zielonego Ładu jako siły napędowej wzrostu zatrudnienia w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Niewyczerpujący przegląd działań, które można objąć wsparciem w ramach przyszłego budżetu UE, wraz z wynikami oczekiwanymi w perspektywie *krótkoterminowej*, w szczególności dzięki wykorzystaniu zasobów w ramach instrumentu „Next Generation EU” i długoterminowego budżetu UE:

mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy adresowane do młodych pracowników oraz podobne środki dla młodych osób samozatrudnionych służące ochronie takich osób w szczególności przed ryzykiem bezrobocia, a także przed utratą dochodu;

ochrona socjalna w postaci zastąpienia lub uzupełnienia dochodów, w tym świadczenia dla bezrobotnych, płatności ryczałtowe lub płatności z tytułu zwolnienia chorobowego na rzecz młodych pracowników, którzy wcześniej nie byli objęci ochroną socjalną lub mieli do niej ograniczony dostęp ze względu na rygorystyczne kryteria kwalifikowalności lub posiadany status na rynku pracy (np. status osoby

²⁸ Obejmuje to inwestycje w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, w tym również współfinansowanie krajowe.

samozatrudnionej);

bezpośrednie dotacje dla praktykantów w MŚP, z uwzględnieniem wynagrodzenia, bonusów związanych z rekrutacją i pokrycia tymczasowych składek na ubezpieczenie społeczne, a także dotacje do wynagrodzenia instruktorów lub ich składek na ubezpieczenie społeczne w celu ustabilizowania i zwiększenia podaży wysokiej jakości i skutecznego przygotowania zawodowego;

bezpośrednie dofinansowanie zatrudnienia, w tym dopłaty do wynagrodzeń, bonusy związane z rekrutacją nowo zatrudnionych oraz pokrycie tymczasowych składek na ubezpieczenie społeczne w celu ułatwienia zdobywania doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy wysokiej jakości przez osoby młode. Środki te są szczególnie skuteczne, gdy są dobrze ukierunkowane i gdy towarzyszą im środki szkoleniowe;

pomoc finansowa dla studentów – niezależnie od tego, czy realizują oni program stacjonarny z elementami kształcenia zdalnego, program kształcenia mieszanego czy program kształcenia przez internet – w postaci dotacji lub pożyczek o korzystnym oprocentowaniu i gwarancji państwowych, mająca na celu umożliwienie osobom młodym przedłużenia studiów lub ponownego podjęcia kształcenia lub szkolenia;

krótkie szkolenia (takie jak krótkie kursy edukacyjne, obozy szkoleniowe lub warsztaty) mające na celu podnoszenie kwalifikacji bezrobotnych lub biernych zawodowo osób młodych na potrzeby ich szybkiej integracji na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem np. umiejętności cyfrowych i zielonych oraz umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i zarządzania karierą zawodową;

możliwości reintegracji w systemie kształcenia i szkolenia, w tym programy kształcenia wyrównawczego, adresowane w szczególności do osób wcześniej kończących naukę i szkolenie oraz osób młodych posiadających niskie kwalifikacje;

przyjęcie uczniów zawodu z niewypłacalnych przedsiębiorstw przez inne przedsiębiorstwa lub zakładowe ośrodki szkoleniowe;

dotacje i pożyczki na rozpoczęcie działalności dla młodych przedsiębiorców mające na celu tworzenie nowych przedsiębiorstw i miejsc pracy.

Niewyczerpujący przegląd priorytetowych działań służących zapobiegnięciu nowemu kryzysowi w zakresie zatrudnienia ludzi młodych, wraz z wynikami oczekiwanymi w perspektywie *średnioterminowej*, w szczególności dzięki wykorzystaniu zasobów w ramach instrumentu „Next Generation EU” i długoterminowego budżetu UE:

budowanie zdolności publicznych służb zatrudnienia między innymi w celu docierania do większej liczby osób młodych (w tym z grup w niekorzystnej sytuacji), zapewniania bardziej zindywidualizowanego wsparcia (w zakresie poradnictwa, doradztwa

i mentoringu) oraz usprawnienia zintegrowanego świadczenia usług;

wzmocnione systemy identyfikacji i grupowania umiejętności, systemy wczesnego ostrzegania i zdolności śledzenia w celu identyfikacji osób młodych, które są bezrobotne lub bierne zawodowo (lub zagrożone bezrobociem lub biernością zawodową), a także środki wykonawcze służące rozwiązaniu problemu wczesnego kończenia kształcenia i szkolenia, które mają stanowić element lepszej strategii zapobiegania;

sieci młodych przedsiębiorców, programy mentoringu i inkubatory przedsiębiorczości mające pomóc początkującym przedsiębiorcom, w szczególności młodym kobietom oraz osobom należącym do grup dyskryminowanych lub zmarginalizowanych, w wejściu na rynek pracy i uzyskaniu umiejętności wymaganych w poszczególnych modelach biznesowych, w tym przedsiębiorczości społecznej;

szkolenia dotyczące zarządzania karierą zawodową w ramach kształcenia i szkolenia formalnego, których celem jest przygotowanie osób młodych na zmienne i niepewne realia świata pracy oraz wyjaśnienie, jakie działania można podejmować, aby znaleźć pracę lub uzyskać wsparcie;

wdrażanie reform kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przygotowania zawodowego, które mogą obejmować inwestycje w reformy programów nauczania mające na celu zwiększenie ich przydatności z perspektywy rynku pracy, zapewnienie elastyczności i wprowadzenie systemu modułowego, rozszerzanie programów kształcenia i szkolenia zawodowego na wyższym poziomie²⁹, tworzenie systemów zapewniania jakości i monitorowania losów absolwentów, szkolenie nauczycieli i instruktorów zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym, wspieranie mobilności osób zdobywających wiedzę w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz nauczycieli i instruktorów kształcenia i szkolenia zawodowego;

inwestycje w sprzęt i technologie do cyfrowego uczenia się oraz najnowocześniejszy sprzęt i technologie dla szkół i ośrodków szkoleniowych oferujących kształcenie i szkolenia zawodowe (w tym dla centrów doskonałości zawodowej), co służy przygotowaniu systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do transformacji cyfrowej i ekologicznej;

inwestycje w ośrodki szkoleniowe dla przedsiębiorstw (obejmujące tworzenie nowych ośrodków, wzmocnianie istniejących lub wcielanie ich do centrów doskonałości zawodowej) w celu udzielenia pomocy MŚP w zapewnianiu najnowocześniejszych systemów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przygotowania zawodowego;

inwestycje prowadzące do zwiększenia znaczenia kształcenia i szkolenia dla rynku pracy, w tym w ramach szkolnictwa wyższego, poprzez wspieranie partnerstw między sektorem biznesowym a sektorem kształcenia, wspieranie kluczowych przemysłowych ekosystemów i sieci MŚP, a także zwiększenie udziału uczenia się opartego na pracy

²⁹ Programy na poziomach 5–8 europejskich ram kwalifikacji.

w obowiązujących programach.

7. PODSUMOWANIE

Komisja wzywa państwa członkowskie do wykazania się zdecydowaną unijną solidarnością międzypokoleniową w celu wsparcia osób młodych w ramach odbudowy po skutkach pandemii COVID-19. Miliony absolwentów, osób wchodzących na rynek pracy i osób na wczesnym etapie przekwalifikowania zawodowego zasługują na to, abyśmy podjęli wszelkie możliwe działania i zmobilizowali dla nich jak największe wsparcie, które umożliwi im pełne rozwinięcie ich potencjału. Nadszedł czas, abyśmy zainwestowali w kolejne pokolenie i udzielili wsparcia osobom młodym, tak aby stały się one siłą napędową zielonej i cyfrowej gospodarki.

Ramy tego działania określono we wnioskach dotyczących zaleceń Rady „Pomost do zatrudnienia – wzmocnienie gwarancji dla młodzieży” i „Kształcenie i szkolenie zawodowe na potrzeby zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności”. Komisja zaproponowała również instrumenty umożliwiające zapewnienie niezbędnego finansowania. Komisja wzywa państwa członkowskie do szybkiego zatwierdzenia obu wniosków i pełnego wykorzystania możliwości, jakie daje budżet UE, w ramach zwiększania wsparcia na zatrudnienie ludzi młodych.

Współpraca będzie miała ogromne znaczenie. Propagowanie zatrudnienia ludzi młodych wymaga ścisłej współpracy między wszystkimi podmiotami (w szczególności partnerami społecznymi, przedstawicielami sektora kształcenia i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego), a także między organami na szczeblu regionalnym i lokalnym. Na szczeblu UE Komisja nada nowy impuls **europejskiemu sojuszowi na rzecz przygotowania zawodowego**, zapewniając, aby przygotowanie zawodowe odegrało odpowiednią rolę w ożywieniu sytuacji na rynku pracy. Komisja liczy na zaangażowanie Parlamentu Europejskiego i Rady oraz proponuje omówienie z obiema instytucjami kwestii zwiększenia wsparcia na zatrudnienie ludzi młodych. Musimy działać wspólnie z korzyścią dla kolejnego pokolenia.